

Botuline Toxine A (Botox) behandeling bij overactieve blaas

Uw behandelend arts heeft bij u de diagnose 'overactieve blaas' gesteld. Dit betekent dat u vaak moet plassen en dat u meestal voor het plassen hevige aandrang heeft. Het kan zelfs zo zijn dat u af en toe de urine niet kunt ophouden. Hiervoor heeft u al verschillende behandelingen gehad met bijvoorbeeld medicijnen, bekkenbodetherapie of elektrotherapie, met onvoldoende resultaat. Daarom heeft uw arts een behandeling met Botuline-toxine A (BTA) voorgesteld.

Wat is Botuline-toxine A?

Botuline-toxine A is een stof ('gif'), die wordt gebruikt om de signaaloverdracht van zenuwvezels naar spieren onderbreekt. Als Botuline-toxine A in een spier wordt gespoten kan die spier geen signaal meer ontvangen en wordt die spier daardoor verlamd. Na injectie van Botuline-toxine A in de overactieve blaasspier verdwijnen bij ongeveer 80% van de patiënten de klachten als gevolg van overactieve blaas.

De uroloog geeft u uitleg over de behandeling en neemt ook de risico's met u door.

Behandeling

Omdat de injecties met Botuline-toxine A pijnlijk kunnen zijn, vindt de ingreep meestal plaats onder lokale anesthesie (plaatselijke verdoving). Bij uitzondering kan de behandeling onder regionale anesthesie (ruggenprik) of algehele anesthesie (narcose) worden uitgevoerd. Bespreek dit met uw behandelend arts. U hoeft zich voor de ingreep niet te ontharen.

Ingreep onder plaatselijke verdoving

De ingreep onder plaatselijke verdoving gebeurt poliklinisch en u kunt na de ingreep naar huis. Een half uur voor de ingreep komt u naar de poli urologie. De verpleegkundige brengt via een blaaskatheter verdovende vloeistof in uw blaas. De katheter wordt daarna weer verwijderd. Probeer uw plas daarna op te houden, zodat de verdoving goed kan inwerken in uw blaas. Het beste kunt u de ochtend van de behandeling niet te veel drinken. Wanneer er teveel urine in de blaas zit, kan deze de verdoving erg verdunnen.

U mag gedurende het half uur dat de verdoving inwerkt rondlopen of in de wachtkamer plaats nemen, zodat de verdovingsvloeistof goed op de blaaswand kan inwerken. Daarna wordt u naar binnen geroepen. Voor een goede werking spuit de uroloog de Botuline-toxine A met een injectienaald onder het slijmvlies van de blaas. Via een cystoscoop (buis tot in de blaas) wordt op de juiste plaatsen geprikt. Op elk van de ongeveer 10 prikplaatsen wordt een kleine hoeveelheid Botuline-toxine A gespoten.

De ingreep duurt ongeveer 5 minuten. Meteen daarna kunt u naar huis.

Het is belangrijk dat u na de ingreep veel drinkt om een urineweginfectie te voorkomen. Zo nodig schrijft de uroloog u antibiotica voor.

Ook is het belangrijk dat na de ingreep uw blaas goed leegt. Als u merkt dat u niet meer kunt plassen of u niet goed leegplast, moet u contact opnemen met de uroloog.

Ingreep onder narcose of met een ruggenprik

Wanneer er gekozen wordt voor de ingreep onder narcose of met een ruggenprik, gebeurt dit in een operatiekamer. U komt op de dag van opname of soms een dag voor opname naar de afdeling urologie.

Bij regionale anesthesie (ruggenprik) of algehele anesthesie (narcose) gelden regels voor eten en drinken.

Wordt u op de **dag van de ingreep** opgenomen, dan gelden onderstaande afspraken voor het eten en drinken voor u:

- Tot uiterlijk 6 uur voor de opname mag u nog vast voedsel eten.
- Tot uiterlijk 2 uur voor de opname mag u nog een heldere vloeistof drinken (water, 'spa blauw', appelsap, thee).

GEEN koffie, bouillon, melk-, koolzuurhoudende of vruchtvlees houdende dranken.

Wordt u de **avond voor de ingreep** opgenomen, dan hoeft u niet nuchter naar het ziekenhuis te komen. Regels voor het eten en drinken voor de operatie krijgt u van de verpleegkundige op de afdeling.

Op de dag van de ingreep gaat u naar de operatiekamer en wordt de narcose of ruggenprik toegediend. Zodra deze goed is ingewerkt, wordt de ingreep uitgevoerd. Botuline-toxine A wordt onder het slijmvlies van de blaas gespoten en op een 10 plaatsen in de blaas. Hiervoor gebruikt de uroloog een lange injectienaald. Deze wordt door een blaaskijker (cystoscoop) op de juiste plaatsen geprikt. Op elk van die prikplaatsen wordt een zeer kleine hoeveelheid Botuline-toxine A gespoten.

De ingreep duurt ongeveer 5 minuten.

U kunt na de ingreep naar huis op voorwaarde dat u goed heeft uit geplast. Als de ingreep pas laat op de dag gebeurt, kan het zijn dat u een nacht moet blijven.

Wat kunt u van de ingreep verwachten?

Het duurt een paar dagen tot 2 weken, voordat u merkt of de injecties met Botuline-toxine A werken. De behandeling heeft resultaat bij ongeveer 80% van de patiënten. Botuline-toxine A werkt 6 tot 12 maanden. Als het is uitgewerkt kan de behandeling worden herhaald.

Bijwerkingen

De behandeling geeft weinig bijwerkingen.

Het kan zijn dat u na de injecties wat bloed bij de urine heeft (ongeveer 10% van de patiënten). Daarom adviseren wij u ná de ingreep voldoende te drinken. Ongeveer anderhalve liter per dag.

Daarnaast kunt u soms een blaasontsteking krijgen of last hebben van urineretentie. Voor een blaasontsteking kunt u antibiotica krijgen.

Bij urineretentie blijft urine achter in de blaas. Dit is ongeveer bij 10% en is tijdelijk omdat de Botuline-toxine A een tijdelijke werking heeft. De meeste patiënten hebben er weinig last van als ze de blaas niet goed kunnen leegplassen. Als de injecties zijn uitgewerkt, wordt de blaas sterker en kan makkelijker leeg. Heel soms kan spierzwakte rond de heupspierspiers voorkomen of treden er griepverschijnselen op, zoals rillingen en spierpijn. Ook dit is een tijdelijk effect.

Een vervelende bijwerking is dat af en toe de Botuline-toxine A zo goed werkt, dat u een tijd helemaal niet kunt plassen. Krijgt u last van deze bijwerking dan moet u een paar keer per dag zelf katheteriseren. Dit is de blaas leegmaken met een katheter. Ook in deze situatie zal de werking van de Botuline-toxine A met de tijd afnemen totdat u weer gewoon kunt plassen. Dit duurt gemiddeld 6 weken.

Twijfelt u of u zelf kunt of durft te katheteriseren dan is het mogelijk om dit voor de ingreep te leren.

Vervolgafspraak

Ongeveer 4 weken na de behandeling heeft u een controle-afspraak op de poli urologie. Bij deze controle wordt gekeken of de Botuline-toxine A niet te sterk werkt en u bijvoorbeeld niet goed leeg plast. Dit kan zorgen voor een blaasontsteking of ongemak.

Thuis

In principe kunt u thuis weer alles doen zoals u gewend bent. Wel moet u erop letten of u een blaasontsteking krijgt. Bij koorts (boven de 38°C), branderig plassen en vaak kleine beetjes plassen, moet u contact opnemen met uw uroloog.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u telefonisch contact opnemen met de poli urologie. Telefoon: (0475) 38 22 41, dit kan tussen 8.30 uur en 13.30 uur.

Laurentius Ziekenhuis
Mgr. Driessenstraat 6
(hoofdingang bereikbaar via de Oranjelaan)
6043 CV Roermond
www.lzr.nl

Patiëntencommunicatie Laurentius Ziekenhuis
34278830 - Urologie - november 2024